

Місце та роль громадськості у сприянні міліції під час забезпечення та дотримання прав людини при проведенні масових заходів

Терещенко В.В., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративної діяльності НАВС

Основним пріоритетом у роботі міліції громадської безпеки є встановлення виключно партнерських засад взаємодії з громадами в межах законодавства України щодо протидії правопорушенням, а також вирішення всього комплексу проблем які має населення у сфері дотримання законів.

Згідно зі ст. 36 Основного Закону, громадянам України надається право на свободу об'єднання в політичні партії та громадські організації для здійснення й захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів. Водночас у ст. 27 визначено, що кожен має право захищати своє життя й здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань.

Законом України «Про міліцію» передбачено, що міліція для виконання покладених на неї завдань має право залучати громадян за їх згодою до співробітництва у порядку, встановленому законами, що регулюють профілактичну та оперативно-розшукову діяльність. Примусове залучення громадян до співробітництва з міліцією забороняється (ст. 6).

Громадяни України відповідно до Конституції України мають право створювати в установленому Законом України «Про участь громадян у охороні громадського порядку й державного кордону» громадські об'єднання для участі в охороні громадського, у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень, злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, а також у рятуванні людей і майна під час стихійного лиха та інших надзвичайних обставин.

Згідно із зазначеним Законом, громадські формування з охорони громадського порядку можуть створюватися на засадах громадської самодіяльності у вигляді:

- зведених загонів громадських формувань;
- спеціалізованих загонів (груп) сприяння міліції;
- асоціацій громадських формувань (ст. 1).

Громадські формування з охорони громадського порядку та профілактики правопорушень створюються за місцем роботи, навчання або проживання. Проте, як свідчить практика, такі громадські формування створюються не лише за формально визначеними законом підставами, а й за спільністю інтересів їх членів. Існує чимало прикладів, коли громадяни об'єднуються з метою охорони присадибних ділянок, дачних територій, садівницьких чи городніх товариств.

Створення відповідних громадських формувань оформляється рішенням громадян, прийнятим на їх зборах (конференціях). Місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та ОВС повинні всіляко сприяти такій ініціативі громадян, підтримувати, заохочувати та надавати їм необхідну допомогу у створенні таких формувань.

При спільній охороні громадського порядку й профілактики правопорушень працівники ОВС повинні дотримуватися вимог закону, яким визначено, що членами громадських формувань можуть бути громадяни України, які досягли 18-річного віку, добровільно виявили бажання брати участь у зміцненні правопорядку та здатні за своїми діловими та моральними якостями й станом здоров'я виконувати взяті на себе зобов'язання. Членами зазначених громадських формувань не можуть бути особи, які порушують громадський порядок, особи, судимість яких не знята і не погашена у встановленому законом порядку, та раніш засуджені за умисні злочини, визнані у судовому порядку недієздатними чи обмежено дієздатними, ті, які зловживають спиртними напоями, наркомани та інші особи у випадках, передбачених чинним законодавством України. Як вже зазначалося нами вище, членами цих громадських об'єднань не можуть бути й особи молодше 18 років.

Основними завданнями громадських об'єднань у сфері охорони громадського порядку є: надання допомоги ОВС у забезпеченні громадського порядку й громадської безпеки, запобігання адміністративним проступкам і

злочинам; інформування ОВС про вчинені злочини або ті, що готуються, місця концентрації злочинних угруповань; сприяння ОВС у виявленні та розкритті злочинів, розшуку осіб, які їх вчинили, захисті інтересів держави, підприємств, установ, організацій, громадян від злочинних посягань; участь у забезпеченні безпеки дорожнього руху та боротьбі з дитячою бездоглядністю й правопорушеннями неповнолітніх. Члени громадських формувань можуть залучатися до патрулювання, виставлення постів на вулицях, майданах, залізничних вокзалах, в аеропортах, морських і річкових портах, у місцях компактного проживання громадян, розташування підприємств, установ і організацій, навчальних закладах.

Закон надає право членам громадських формувань застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби індивідуального захисту та самооборони, заряджені речовинами сльозоточивою та дратівною дії.

Порядок придбання, видачі та зберігання спеціальних засобів індивідуального захисту та самооборони, заряджених речовинами сльозоточивою та дратівною дії, членів громадських формувань з охорони громадського порядку визначається Кабінетом Міністрів України та МВС України.

До спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивою та дратівною дії, дозволених до виготовлення, реалізації (продажу), придбання, реєстрації, обліку, зберігання (носіння) і застосування, належать: упаковки з аерозолями сльозоточивою та дратівною дії (газові балончики); газові пістолети і револьвери та патрони до них калібру 6,8 і 9 міліметрів, заряджені речовинами сльозоточивою та дратівною дії.

Інші спеціальні засоби, що застосовуються ОВС при охороні громадського порядку забороняється видавати членам громадських формувань з охорони громадського порядку.

Місце правоохоронних органів у процесі реформування державної влади в умовах євроінтеграції України

Тимощук Н.П., студент ННІЗН НАВС

Науковий керівник: доктор юридичних наук, доцент *Заяць Н.В.*

На мою думку, європейська інтеграція є процес складний і довготривалий для нашої держави, який вимагає докорінних змін у всіх сферах влади. Насамперед це стосується процесу ефективного забезпечення функціонування інститутів виконавчої влади в умовах додержання прав людини і громадянина.

Авторитет влади в суспільстві визначається здібністю цієї влади захищати суспільні і індивідуальні інтереси, додержуючись принципів верховенства права в правоохоронних органах та силових структурах. На практиці ми можемо відстежити той факт, що саме рівень довіри і поважного відношення суспільства до правоохоронних органів визначає правопорядок в будь-якій державі. За даними Інституту соціології Національної академії наук України рівень довіри громадян до міліції після подій Євромайдану упав до 0,8 % опитаних, порівняно з попереднім максимальним у 3-5 %. Ця, нажаль, сумна статистика дуже зрозуміло вказує нам на проблему, в якій ми маємо боротися.

Ставлення українського населення до органів охорони порядку переважно має формуватися на основі якості надання відповідних послуг населенню. Можна сперечатися стосовно того, що якісно формування позитивної громадської думки на 90 % залежить від добрих вчинків і лише на 10 % - від поширення інформації.